Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIII. No. 27 | JERSEY CITY and NEW YORK, | FRIDAY, FEBRUARY 9, 1996 | CENTS 75 ЦЕНТІВ | ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК | П'ЯТНИЦЯ, 9-го ЛЮТОГО 1996 р. | Ч. 27. РІК CIII

Верховна Рада схвалить конституцію до кінця весни

Київ (Р. Р.). — Тут у вівторок, 6-го лютого, продовжила працю сесія Верховної Ради України. Голова українського парляменту Олександер Мороз сказав, що розгляд нової конституції розпочнеться в лютому і висловив певність, що її буде прийнято ще до початку літа, або не пізніше липня цього року.

О. Мороз зазначив, що майже 85 відсотків статтей уже узгоджено з усіма гілками влади. Після широкого обговорення всіма політичними силами, можливо, окремі статті доведеться винести на крайовий референдум.

В листопаді минулого року Президент України Леонід Кучма висловив готовість винести на референдум питання прийняття конституції, якщо її не прийме Верховна Рада, не набравши двох третин голосів. Та в січні цього року Л. Кучма висловив думку, що парлямент зможе прийняти нову конституцію.

„Просвіта" стурбована станом української мови на телебаченні

Київ (УНІАР). — Товариство „Просвіта" глибоко занепокоєне засиллям російської і зневагою до української мови в національному телебаченні.

„Як державні, так і комерційні телерадіоорганізації, грубо нехтують законом про мови", — сказав 2-го лютого на пресконференції голова „Просвіти", депутат Павло Мовчан, — Наприклад, у Києві з шістьох комерційних телеканалів тільки на одному мовлення ведеться українською мовою, на решті ж п'ятьох українська мова — рідкісний гість".

На пресконференції було також оприлюднено лист „Просвіти" до голови Держтелерадіо України Зіновія Кулика: „Найбільше нас турбує та незліченна кількість російсько-мовних передач, які йдуть в етері УТ-1 і УТ-2 без будь-якого порядку і закономірности. Це засилля російської мови на телебаченні ми оцінюємо як наочний прояв дискримінації проти українського народу".

Представники „Просвіти" познайомили журналістів і з листом до директора УТ-2 Ігоря Сторожука, в якому звинуватили його відомство у відсутності творчого креда і національного обличчя. Просвітяни вказали і на низький професійний рівень програм, „які добираються без елементарного смаку, без дотримання стилістичних і жанрових вимог".

П. Мовчан повідомив, що кілька телеорганізацій впіймано на відеопіратстві. За його словами Національна рада з питань телебачення і радіомовлення не вдається щодо правопорушників до жодних дій.

Повернення комуністів до влади означатиме для Росії нещастя

Давос, Швайцарія. — Виступаючи на пресовій конференції, організованій в рамках сесії Світового економічного форму, міністер економіки Росії Євгеній Ясін сказав, що коли у країні здійснюватиметься політичний курс, до якого закликає Комуністична партія Російської Федерації, то це означатиме цілковитий економічний занепад.

Міністер економіки звернув увагу присутніх на ту обставину, що лідер комуністів Ґеннадій Зюґанов „в один спосіб викладає політичну плятформу своєї партії перед представниками Заходу, а зовсім в інший — всередині країни". У виступах перед західніми політиками і підприємцями він запевняє, що комуністи не мають наміру припиняти економічні реформи і повертати у державну власність приватизовані підприємства, тим часом у самій Росії зюґановці наполягають на збільшенні соціяльних видатків і посиленні державного реґулювання.На думку Є. Ясіна, проблема полягає в тому, що реформи неможливо продовжувати без західніх інвестицій, а для цього слід понизити рівень інфляції. Збільшити соціяльні видатки означатиме щось протилежне — зростання інфляції. Є. Ясін, коментуючи останні публічні заяви Ґ. Зюґанова, підкреслив, що „історія не знає випадків, коли комуністи, прийшовши до влади, відмовилися від неї добровільно".

Ще більш недвозначно оцінив ситуацію недавній віцепрем'єр російського уряду Анатолій Чубайс. Він ствердив на цій же пресовій конференції, що політика російських комуністів „неминуче приведе до великого кровопролиття".

СИТУАЦІЯ В ЧЕЧНІ ЗАГОСТРЮЄТЬСЯ

Ґрозний, Чечня. — В чеченській столиці триває багатотисячна демонстрація перед зруйнованим російськими військами президентським палацом. Її учасників стає все більше з кожним днем, вони ставлять шатра, щоб не залишати місце протесту навіть вночі.

Чеченці вимагають одного — припинення московської збройної окупації. Вони без перерви скандують антиросійські і антизахідні заклики і здіймають над головами транспаранти чеченською, російською та англійською мовами.

Російський генерал Вячеслав Тіхоміров, війська якого оточили демонстрацію, сказав, що в нього вистачить куль для всіх чеченців, „якщо вони вдадуться до протиправних дій". Він припускає, що серед демонстрантів є також озброєні чеченські бойовики.

Стало відомо, що лідер чеченських патріотів Джохар Дудаєв провів в одному з гірських сіл на півдні республіки пресову конференцію. Він звинуватив Захід у причетності до чеченського кровопролиття, оскільки Росія продовжує війну саме завдяки шестибільйоновому західньому кредитові. Між іншим, Дж. Дудаєв сказав, що порушить кримінальну справу проти президента ЗСА Билла Клінтона, бо він найбільше підтримує аґресивну політику Єльцина.

Коли журналісти запитали Дж. Дудаєва щодо захопленої його бійцями групи російських енерґетиків, він відповів, що вони „не будівельники і не енерґетики, як впевняє російська сторона, а аґенти російських спецслужб, які заслані на чеченську територію для здійснення диверсій".

Дефіцитні шахти обіцяють закрити

Київ (Р. Р.). — У понеділок, 5-го лютого, відбулося засідання Президії Кабінету Міністрів з участю Президента України Леоніда Кучми та прем'єр-міністра Євгена Марчука. Темою обговорення була ситуація у вугільній промисловості. Учасники зібрання узгодили питання щодо реформування вугільної галузі.

За словами Є. Марчука, конкурентноздатним шахтам надаватиметься фінансову підтримку і правну самостійність. Дефіцитні шахти доведеться закрити, але і для їх закриття державі доведеться знайти гроші. Водночас прем'єр-міністер підкреслив, що закриття дефіцитних шахт — не мета Уряду, а лише один з необхідних засобів підтримки перспективних шахт.

Для цього, на жаль, бракує законів і Уряд надає великого значення діям Верховної Ради України у розв'язанні проблем вугільної промисловости.

Очікується, що в квітні Світовий банк надасть Україні 13–14 млн. дол. на закриття дефіцитних шахт. А якщо у 1996–98 роках реформа шахт відбуватиметься успішно, то Світовий банк надасть кредит 300–400 млн. дол., з них 80–100 млн. уже цього року. Світовий банк певну суму дозволить взяти на допомогу місцевим органам влади. Головний фахівець Світового банку з питань енерґетики Лашло Ловей вважає пряме урядове фінансування шахт невиправданим. Цим, на його думку, мають займатися промисловці і банки. Крім того, дефіцітні шахти не повинні існувати за рахунок прибуткових.

Доля пам'ятників Шевченкові залишається невирішеною

Москва (УНІАР). — Після року дискусій про доцільність пам'ятника Тарасові Шевченкові в Санкт-Петербурзі, питання про встановлення його в цьому місті залишається нерозв'язаним. В іншому російському місті Омську, де проживає велика українська громада, пам'ятник Шевченкові також не скоро з'явиться.

Під час обговорення долі пам'ятника Шевченкові в Санкт-Петербурзі керівництво Петербурзького університету на правах консультанта управи міста висловило думку про те, що потрібно передусім встановити пам'ятники російським письменникам Ф. Достоєвському і М. Гоголю. На пам'ятник Шевченкові, на думку керівництва університету, в управи не вистачало фондів. Пропонувалося провести фінансування будівництва пам'ятника з бюджету України, якщо вона зацікавлена в тому.

Було також звернення до українського керівництва передати у відповідь Санкт-Петербургові пам'ятник російському цареві Олександрові II, який зберігається в Києві.

В Омську, хоч управа і заклала минулого року камінь на місці майбутнього пам'ятника Шевченкові, в газеті „Омская Правда" досі тривають дискусії щодо того чи патріотично „у російському місті встановлювати пам'ятник українському поетові, ім'я якого активно використовували бандерівці і рухівці; поетові, який вбачав у Росії країну, що поневолювала його народ".

Омська влада також схиляється до думки, що встановлення пам'ятника Шевченкові має фінансувати або українська діяспора, або український державний бюджет.

„Україна тепер — незалежна держава. Відповідно, пам'ятник Шевченкові є увіковічненням пам'яти представника чужоземної держави. Чи не парадокс?", — вважає „Омская Правда".

Представники української амбасади в Москві прокоментували таке становище влади російських міст як „дикунське розуміння світових культурних традицій і надбань, а також неповагу як до українського, так і до власного народу".

Доповнення інформації щодо іміґрації льотерії

Як уже повідомили американські газети, на подане число нюйоркського телефону у справі іміґраційної льотерії було стільки дзвінків, що телефонічна техніка не витримала і зіпсувалася. Тому інформаційна служба подала додатковий телефон: (718) 899-4000. Крім того,бажаючі,звернувшись на дресу:Department of Consumer Affairs, 42 Broadway, New York, N. Y. 10004, дістануть примірник видрукуваних правил проведення льотерії.

Треба вкласти коверта з вашою адресою і наклеєним поштовим значком. — Ред.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

МІСТО РОЗВИВАТИМЕТЬСЯ БЕЗ ДОПОМОГИ БЮДЖЕТУ

МИКОЛАЇВ. — Тут відбувся семінар з участю керівників чотирьох міст України та делеґації з Росії. Розглянуто питання перспективного розвитку Миколаєва. Олег Бойко-Бойчук, який очолює Управління розвитку Миколаєва, зазначив, що в рамках програми буде вироблено механізми для розвитку міської інфраструктури „без залучення грошей місцевих бюджетів". Консультантами на семінарі були співробітники Інституту організації та реґіонального розвитку, Київського Університету Будівництва, Архітектури та Землеустрою, а також група знавців російського закону про самоврядування.

ВІДКРИВСЯ КНИЖКОВИЙ ЯРМАРОК „ЗАПОРІЖЖЯ-96"

ЗАПОРІЖЖЯ. — Тут у палаці Культури заводу „Дніпроспецсталь" відкрився третій міжнародний книжковий ярмарок „Запоріжжя -96", організований запорізькою приватною фірмою „Інтербук-Хортиця". В ньому беруть участь близько 150 видавничих і торговельних фірм України, Росії, Білорусі та Молдови.

ПРОДУКУЮТЬ ТРИ ФІЛЬМИ ПРО ЧОРНОБИЛЬ

ЧОРНОБИЛЬ. — На чорнобильській Атомній Електростанції розпочала робити фільм група, відряджена міністерством з надзвичайних ситуацій Росії. Група має намір зняти три 30-хвилинні фільми з нагоди наближення 10-ої річниці вибуху на ЧАЕС. Ця ж група вже була в Чорнобилі й робила документальні фільми у 1986 році. Тепер у своїх нових фільмах вони мають намір показати сьогоднішню ситуацію на ЧАЕС, розповісти про ліквідацію наслідків катастрофи, відновлення радіяційно заражених територій тощо. Фільми будуть показані на громадському російському телебаченні, колишньому „Останкіно". Режисер — Олександер Тічков.

О. МОРОЗ ПІДТРИМУЄ ІДЕЮ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ФОРУМУ

КИЇВ. — Тут відбулася зустріч голови Верховної Ради України Олександра Мороза з амбасадором Польщі в Україні Єжи Козакевичем з нагоди закінчення праці останнього в Україні. Під час розмови О. Мороз підтримав пропозицію Є. Козакевича створити польсько-український форум, який діятиме на неурядовому рівні. До складу мають увійти лідери партій і громадських організацій, науковці. Ідею створення такого форуму О. Мороз підтримав, зазначивши, що його діяльність допоможе зруйнувати стереотипи, що історично склалися в обох державах. Є. Козакевич зазначив, що з приходом президента Олександра Кваснєвського до влади у Польщі „почуття обов'язку перед Східньою Европою зростатиме".

ХЕРСОНЩИНА ДОПОМАГАЄ УКРАЇНСЬКІЙ ФЛЬОТІ

СЕВАСТОПІЛЬ. — У пресовому центрі Військово-морських сил України повідомили, що місто Херсон вирішило взяти шефство над підводним човном, який перейшов від Чорноморської фльоти до українських морських сил. Відтепер кожні два місяці з Херсону надходять вантажі і гроші для українських моряків.

„Людина, що не вірить в гумор — пропадає!"

Джерзі Сити, Н. Дж. (О. Кузьмович). — З таким переконанням живе Микола Савчук, журналіст, але одночасно гуморист, для якого гумор завжди стоїть на першому місці. І тепер, перебуваючи в ЗСА на деякий час, він старається нас усіх переконати у свому „кредо". Тому моє перше питання до нього під час відвідин „Свободи" торкається саме того так рідкісного тепер в нашій літературі і виконанні, гумору.

М. Савчук

— Що спонукало вас до вашої кар'єри гумориста?

— Знаєте — люди, а передусім моя родина. Як далеко пригадую від прабабуні Олени, всі в моїй родині, яка походить з Гуцульщини, зберігали завжди життєрадість, плекали залюбки жартівливі пісні, усний гумор, хоча жили бідно. Так, наш нарід хоча бідний, але таки буває в нього оптимізм. От так і в моїй родині тримається на щастя почуття гумору з роду в рід.

— Чи можете розповісти дещо точніше як ви розпочали писати гуморески, а передусім також виступати з ними на сцені?

Я походжу із села Великий Ключів, недалеко Коломиї і там закінчив середню школу, а після служби в армії студіював журналістику на Львівському університеті. Після її закінчення від 1977 року працюю журналістом. Зчасом почав збирати народний гумор і писати сам в коломийковому розмірі. Мої перші такі гумористичні „поезії" були написані в 1989 році на політичні теми і на той час були дуже гострі, та читачі не знали як їх сприймати, бож це було щось нового — політичні коломийки. Спершу помістили їх в журналі „Агро", що виходив в Коломиї, а відтак мої літературні коломийки дісталися до „Літературної України".

— А як ви дісталися на сцену?

— Я зв'язався з актором-коміком Театру ім. Заньковецької у Львові, Петром Бенюком, і ми створили спільну концертову програму. Він читав мої гуморески, а я співав з акомпаньяментом гітари і скрипки. Перший такий концерт ми дали в 1990 році в Печеніжені. Перед тим першим виступом я собі сказав — побачу чи публіка буде сміятися, якщо ні — тоді я перестану думати про ролю гумориста.

— Але здається ваші побоювання не сповнилися, бо ви тепер вже професійний гуморист.

— Так, від того часу я почав постійно давати концерти в Україні, а відтак на запрошення односельчан поїхав до Англії і там дав 10 концертів.

— А тепер, ви пробуєте щастя у ЗСА із своїми виступами?

— Бачите, почуття гумору в Україні, а тут — це дві різні речі. Я спершу мусів зрозуміти тутешніх українців, щоб могти для них писати чи виступати. Тут я вже написав 10 гуморесок прозових і три поетичні та декілька пісень-пародій — все

(Закінчення на стор.3)

НАПРУЖЕННЯ НА КОРДОНІ УКРАЇНИ І ПРИДНІСТРОВ'Я

КИЇВ. — Заступник голови Служби Безпеки України Анатолій Бєляєв, який очолює комісію з вивчення стану боротьби зі злочинністю в Одеській області, на засіданні Координаційного комітету боротьби зі злочинністю ствердив, що на кордоні України з Придністров'ям ситуація напружується. Мешканці при-кордонних районів Молдови і України стверджують, що зі складів 14-ої російської армії можна вільно придбати всіляку зброю та обладнання і боєприпаси. А кілька днів тому там затримано п'ять вантажників зі зброєю та боєприпасами, які везено до Росії з Молдови через територію України у супроводі кількох чеченців. У них не було необхідних документів з дозволом на вивіз.

У СВІТІ

УСПІШНО ВИПРОБУВАВШИ бойові ракети „Небесний меч-2" кляси „повітря—повітря", Тайван має намір розпочати їх масове виготовлення, оскільки ці ракети зможуть невтралізувати напад російських винищувачів Су-27, які має на озброєнні китайська ар- мія. Тайванські підприємства вже дістали замовлення на виготовлення 400 ракет „Небесний меч-2". Спостерігачі підкреслюють, що проєкт цієї модерної ракети належить тайванським вченим. Вони також створили нову і дуже ефективну зенітну ракету „Небесний лук-2" і вже встигли виготовити їх стільки, що забезпечили ними все південне узбережжя Тайвану.

ОФІЦІЙНИЙ ПРЕДСТАВНИК китайського міністерства закордонних справ сказав, що погроза Вашінґтону застосувати щодо Китаю торговельні санкції у розмірі 1 блн. дол., у тому випадку, якщо Пекін протягом 20 днів не почне виконувати угоду про захист інтелектуальної власности, „не матиме абсолютно ніякого впливу на Китай". Дипломат нагадав, що на китайському ринку панує дуже гостра конкуренція, тому американські санкції в разі їхнього застосування, заподіють значних шкод передусім самим З'єднаним Стейтам Америки. Разом з тим він ствердив, що захист інтелектуальної власности „відповідає інтересам китайських економічних реформ і Пекін вж омігся помітних успіхів у цій ділянці". Черговий спалах „е ономічної війни" між двома країнами стався після того, я у Вашінґтоні довідалися, що в Китаї продовжується підп ьне виготовлення компакт-дисків, яке суперечить інтерес м американських виробників цієї продукції.

В МИНУЛОМУ РОЦІ Ро ія ввезла з-за кордону 40 відсотків харчів, щоб запевнити асущні потреби населення. Про це повідомили спеціялісти Е серосійського науково-дослідного інституту кон'юнктури і п питу. Згідно з міжнародною практикою, будь-яка країна юже імпортувати до 30 відсотків харчів, не рискуючи при цьому втратити свою харчову незалежність. Якщо імпорт і еревищує цей рівень, то країна стає залежною від закордонн их достав і входить у смугу „непередбачених обставин" на світовому харчовому ринку. Відтак настає диктат чужинец ких виробників харчів і їх доставників. Ціни на закордонні харчі весь час зростають, якість знижується, а врешті-реш стрімко зростають роздрібні ціни і на внутрішньому ринк .

В АМЕРИЦІ

ЧИМ РАЗ БІЛЬШЕ ПОСИЛЕННЯ передвиборчих кампаній поодиноких кандидатів, починає привертати увагу громадськости до зміни їхнього стилю, як у передвиборчих закликах, так і у самій поведінці поодиноких кандидатів. Це стає чим раз більш помітним, зокрема у передвиборчій кампанії республіканських кандидатів, а зокрема сен. Роверта Дола і Стіва Форбса, двох які вибилися на передові місця серед кандидатів і тому більше ніж інші є під всевидючим і спостережливим оком засобів масової інформації. Так останніми днями не тільки від них, але кожний, що слідкує за передвиборчою кампанією, міг завважити зміну в поведінці Р. Дола. Треба ствердити, що ця зміна виглядає зовсім природною та позитивно впливає на пересічного виборця. Ба, що більше, це нове відкриття у кандидата, який досі в уяві кожного був „накрохмаленим бюрократом", починає мати бажані відгуки.

СЕКРЕТАР ДЕПАРТАМЕНТУ оборони Вілліям Перрі стурбований поведінкою та словами Китаю щодо Тайвану. Він уважає, що застрашуваннями своєї військової могутности Китай хоче вплинути на президентські вибори в Тайвані, що мають відбутися 23-го березня. Він підкреслює, що теперішня розбудова збройних сил Китаю турбує його, але покищо не тривожить.

БРАЄН ЕТВУД, АДМІНІСТРАТОР Американської аґенції міжнародного розвитку, повідомив у вівторок, 6-го лютого, що, починаючи з фінансовим 1997 роком, ЗСА почнуть ліквідувати свою допомогу Південній Африці. Від тепер будь-які фонди призначені Південній Африці будуть спрямовані виключно для улегшення переходу від меншинного правління білих до багаторасової влади нової Південної Африки.

У ЛЮЇЗІЯНІ В РЕСПУБЛІКАНСЬКОМУ партійному кокусі Патрик Б'юкенан у вівторок, 6-го лютого, вийшов переможцем і завдав сильного удару тексаському сенаторові Филові Ґреммові та його передвтборчій стратегії. У цих перших передвиборчих голосуваннях 1996 року П. Б'юкенан здобув 13 делеґатів, а Ф. Ґремм тільки 8. Інші кандидати вирішили не брати участи в цих люїзіqнських передвиборах. Вислідицих передвиборів висунули П. Б'юкенана як передового консервативного кандидата.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Дивні химери зими

Кожний знає добре, що про погоду можна завжди говорити і ніколи ця тема не перестає бути актуальною. Про неї можна говорити із зовсім чужою особою, зі співпрацівниками в роботі, з рідними вдома — і все це при кожній можливій нагоді, а також, коли треба доконче вести розмову, а не стає іншої теми. І так, як можна і говориться постійно про погоду, ніхто і нічого не може зробити відносно її химер, змін чи невигод, які вона може принести.

Так діється із цьогорічною зимою в Америці, яка вийнятково химерна та дошкульна, дає причину до постійних розмов, нарікань, а навіть до постійних перших новинок в радіо, на телебаченні чи у щоденній пресі.

Хвиля снігових бур та незвичного тут холоду викликує кожний раз із своїм приходом десятки невигод у щоденному житті пересічного громадянина, що мусить їздити до праці чи має дітей у шкільному віці, доїзд яких до школи також утруднений. Може тому ця цьогорічна химерна зима у кожного і то щоденно майже на устах та всі мешканці Північної Америки в якийсь спосіб від неї залежні. Велика снігова буря, що навістила східнє побережжя саме в часі українського Різдва, спаралізувала не лише цілий транспорт усіми засобами — від авта до літака включно, але також примусила мешканців залишитися у своїх мешканнях на два-три дні, чого ми тут не вміємо оцінити, а навпаки такий домашній арешт дає лише причину до ще одного нарікання на погоду.

З подібним нарікання прийняли всі недавню хвилю морозу, який навістив східнє побережжя, але дався в знаки також у несподіваних частинах Північної Америки, як ось в південних стейтах, де загрожений ним тепер збір помаранч і цитрин, а тим самим викличе підвищення їх цін і втрату для фльоридських фармерів. Спад температури в останньому тижні описували і реєстрували усі засоби масової інформації, так точно і так на передових місцях, як раніше снігову бурю, яка своєю важністю для всіх громадян побила навіть новинку про смерть колишнього президента Франції.

Тепер переганялися всі у світлинах, закутаних дослівно по вуха осіб, які були змушені ходити вулицями, подавали раз-у-раз новинки про замкнені школи та відкликані імпрези, остерігали перед запізненими поїздами та літаками. Все це тому, що хвиля холоду принесла на східнє побережжя температуру, близьку зера за скалею Фаренгайта. Це викликало загальне схвилювання, стало першою та найважливішою темою розмов, було оправданням десятків недотримань умов чи зустрічей, а також спричинило навіть смертні випадки серед бездомних чи тих, що не мали опалу.

Розуміється, кмітливі американські журналісти зразу ж віднайшли порівняння і ствердили, що в Ню Йорку досі найзимніший день занотовано в 1934 році, коли температура в Центральному парку була 14 ступенів нижче зера за скалею Фаренгайта. Але тепер, коли щораз більше публічних термометрів показує рівночасно, яка є температура на обидвох обов'язуючих оцінках і порівняння з европейською температурою Цельсія, бачимо, що це не так дуже жахуча, зимова погода, як видається, бо тих „славних" 5 ступенів, які ми пережили минулого тижня в Ню Йорку, лише 15 ступенів морозу за скалею Цельсія.

І спостерігаючи людей, як вони закутані по вуха пробігали із теплого авта до нагрітого добре помешкання чи бюра, ми не могли не зробити певного порівняння із подібними обставинами в Україні, де 15 ступенів морозу не є ніякою новиною чи конечною темою до постійних розважань, новин і нарікань. А там ледве чи люди живуть так мало виставлені на зимову погоду та її химери, як ми тут, в ЗСА. А може в Україні населення не є таке розніжнене як тут?

Все ж для оправдання того, що тим разом зима в ЗСА дуже химерна та важка, треба підкреслити, що тут організми населення привикли до тепла і більше лагідного океанічного підсоння. Отже маємо право дивуватися непересічними морозами та сніговіями, які, як пояснюють знавці погоди, є наслідком „загального потепління" світового клімату і можемо хіба бажати, щоб на останній хвилі морозів химерна зима закінчила свої несподіванки.

Микола Руденко

У МОСКВІ ХОЛОДНО

I

Зима цього року ніби роздратувалася на вчених, котрі поставили плянеті діягнозу: Земля вступила в смугу потепління, а це, мовляв, загрожує таненням криги на полюсах і затопленням багатьох країн, що розташовані в низинах. Висновок цей зроблено на підставі минулого року, що виявився найтеплішим за весь той час, відколи вчені розпочали занотовувати середньорічну температуру. А тут раптом снігові бурі над Америкою, сніг до пояса у Вашінґтоні й Ню Йорку, трагедії на автомагістралях тощо. Зима не обминула увагою також Україну — насипало досить снігу та й морози на Водохрещу стояли такі, яких тут давненько не траплялося. Щоправда, страхи, яких ще з жовтня нагнали наші урядовці, виявилися марними: енерґетична криза не заморозила наші теплотраси. Принаймні мені не доводилося чути, щоб десь страждали від холоднечі. А зима не вгамовується.

Холодно в політиці

Не краще стоїть справа і з політичною погодою — вона, на жаль, не гріє ні в Україні, ні особливо в Росії. В Україні заморожено земельну реформу — комуністи на чолі з Морозом виявилися в цьому питанні абсолютно безкомпромісовими. Це загрожує нам зниженням врожайности до рівня напівголодного існування. І все ж сьогодні мало хто з українських громадян заздрить росіянам, котрим, кажуть, живеться трохи легше. Мені не раз доводилося чути від симпатиків Росії, що здебільшого належать до етнічних росіян:

— Нехай мене Єльцин озолотить — в Росію не попрошуся, житиму в Україні. Тут ніщо не загрожує нашим синам, а там як не Афганістан, то Чечня. Чи то, бач, у самій Москві з танкових гармат палять. Ні кінця тому, ні краю. А то, дивись, китайці над Сибіром нависають. Не приведи, Господи!..

Те, що в Україну сьогодні не приходять цинкові гроби ні з Таджикістану, ні з Чечні, є вельми вагомий арґумент на користь українського патріотизму. Я кажу, звичайно, про етнічних росіян, яких в Україні більше, ніж будь-де поза самою Росією. Такою дісталася нам Україна в момент проголошення незалежности — і це те, що доводиться приймати, як дуже тривалу мовно-культурну дійсність. Може, навіть на кілька століть, якщо не назавжди. Особливо нам важко сьогодні, бо русифікаторські інстинкти активізуються.

Українська інтеліґенція спершу розгубилася — підсвідомо діяли совєтські заборони на цю болісну тему. Ми виростали в атмосфері, коли будь-які нарікання з приводу того, що Україна русифікується, оголошувалися буржуазним націоналізмом. А цього було досить, щоб втратити не лише кар'єру, але й саме життя.

Нині українські патріоти підняли голови — в областях і навіть районах створюються осередки Конґресу української інтеліґенції, який все твердіше й сміливіше закликає українців на оборону рідної мови.

А проте Росія сама допомагає нам виховувати український патріотизм, хоч, може, там і небагато людей, котрі це усвідомлюють. Принаймні чеченська війна вельми посприяла, аби в Криму вщухли бурхливі демонстрації, що кликали до злуки з Росією. А те, що діється сьогодні в Росії, не обіцяє просвітку в близькому майбутньому. Мені доведеться дещо детальніше спинитися на подіях, котрі згубно діють на ситуацію в Росії, а це, в свою чергу, впливає на життя українського народу. Щоправда, неґативні явища для Росії об'єктивно не завжди є неґативними для України, але мушу засвідчити: не так багато українців, котрі здатні радіти, коли в сусіда корова здохне. Радше навпаки, бо не годиться робити поважних висновків із самоіронії, що породила згаданий анекдот. А проте існують речі об'єктивні, котрі можна й належить піддавати аналізі.

Цинічний вислів

Ми ще не забули, як перед чеченською війною із оточення Єльцина випурхнув і полетів у світ напівжартівний і водночас доволі цинічний вислів: „Для імеджу президента бракує такої собі міні-війни". Саме тут з'явився генерал Ґрачов, який запевнив Єльцина і його найближчих урядовців: йому, мовляв, авіядесантного полку досить, аби за кілька годин покінчити з непокірним Ґрозним. Добре відомо, що з того вийшло: ось уже другий рік точиться війна на території самої РФ, проти її власного народу. А засоби ведення війни такі, буцімто це чужа територія, чужий народ. І не просто чужий, а глибоко ворожий. Росіян у цій війні гине більше, ніж чеченців — росіян мирних, які жили одним життям з чеченцями. Та й російських військовиків загинуло більше, ніж чеченських ополченців. Війна виявилася навіть страшнішою, ніж афганська. Знищено десятки тисяч мирних громадян, загинуло близько п'яти тисяч російських солдатів і офіцерів. А війні все ще не кінець — вона тільки здобула іншу тактику.

Світ засуджує чеченських бойовиків, коли вони заради самозахисту використовують мирних громадян. Але з другого боку, хіба проти чеченського народу війна провадиться гуманніше? Хіба бомбардування чеченських міст, де в переважній більшості гинуть не бойовики — гинуть мирні громадяни Росії, передовсім жінки й діти — хіба ця страхітлива тактика Москви менш жорстока, ніж взяття заручників? До речі, чеченці заручників не вбивають — їх убивають „лицарі" Єльцина й Ґрачова, для яких життя власних громадян нічого не варте.

Покажемо це на операції Салмана Радуєва, котра, за всіма ознаками, так само спровокована Москвою, як і „міні-війна", що обернулася великою війною. Чи є в нас право так стверджувати? Гадаю, таке право є. Переконавшись, що зробити чеченську війну переможною вже не вдасться, Єльцин перед президентськими виборами зажадав бодай однієї переможної битви. Погляньмо, як це плянувалося.

Вертолітна база

Штаб чеченських військ отримує інформацію, що в даґестанському місті Кизляр існує потужна вертолітна база. А треба сказати, що військам, які розташовані в горах, найбільше дошкуляють саме вертольоти. Дудаєв наказує Салманові Радуєву, власному зятеві, вирушити в Кизляр із загоном бойовиків і знищити базу. Але то була провокаційна інформація, підкинута московською розвідкою. Вертолітної бази в Кизлярі не існувало — радуєвці побачили два старих вертольоти, що годилися хібащо на брухт. Тим часом їх негайно оточили російські війська й, відкривши шквальний вогонь, розпочали винищення загону. Безумовно, росіяни тут мали засідку. Згодом радуєвцям відкрили коридор в напрямі Первомайського, де містилася районна лікарня. Оскільки виявилося чимало вбитих і поранених, Радуєв повів свій загін до лікарні. Схоже на те, що захоплення лікарні входило в пляни Москви, а не в пляни Дудаєва. Розмістивши тут поранених, Радуєв відібрав близько двох сотень закладників і вирішив повертатися в Чечню.

(Закінчення буде)

Володимир Жила

„Таких, як він, Господь посилає народам як окремий дар"

„Євген-Юлій Пеленський: життєписно-бібліографічний нарис". Редакційна колеґія: Ярослав Падох, Анатоль Курдидик, Роман Микитович. Визначні діячі НТШ, ч. 4, Наукове Товариство імени Т. Шевченка, Львів, 1994, стор. 115.

I

Нарис „Євген-Юлій Пеленський" — це задум приятелів ученого, які поряд із вшануванням пам'яті свого товариша академіями, публікаціями статтей і спогадів, задумали видати книжку, яка містила б життєпис, характеристику наукової, видавничої та громадської діяльности, а також бібліографію наукової спадщини Євгена-Юлія Пеленського та літературу про нього. Статті й спогад до цього нарису написали його приятелі, дружина та сестра. Після деякого доопрацювання і редакції матеріяли опубліковано в серії „Визначні діячі НТШ", ч. 4.

Книжку склали, крім передмови, „Замість переднього слова до книжки", „Архіву Є.-Ю. Пеленського" та „Бібліографії друкованих праць Є.-Ю. Пеленського", сім статтей і один спогад. У статтях відзначено Є.-Ю. Пеленського як зразкового громадянина, сумлінного науковця, журналіста, редактора, видавця, засновника і першого голову Наукового Товариства імени Шевченка в Австралії та пластового діяча.

Є.-Ю. Пеленський, як відзначає Іван Рибчин, широко цікавився громадськими й культурно-національними справами, а своїм способом життя був найкращим прикладом для молодої і старшої ґенерації — до якого ідеалу повинен змагати українець. Є.-Ю. Пеленський був людиною релігійною і це проявляв на кожному кроці та в кожній ситуації. Він був членом майже всіх національних, громадських установ і товариств і надхненно підтримував їх цілі та завдання. Цікавився також економічною ланкою українського життя. Серед тяжких еміґраційних обставин він заснував і безкорисно вів українську щадничу кооперативу в Сіднеї. Як людина невичерпної енерґії, ініціятиви та працьовитости, він був дуже діяльний як видавець і директор видавництв. Є.-Ю. Пеленський видав за своє життя близько 180 книжок, у тому числі 50 шкільних посібників (читанки, букварі та ін.). Працюючи вчителем, він захоплював учнів своєю методою навчання та поведінкою. Він був ніжний, привітний і завжди з усмішкою на обличчі, якою захоплював і пригортав до себе молодь.

Обдарований аналітичним розумом, Є.-Ю. Пеленський уже як юнак, відзначає Анатоль Курдидик, широко цікавився українською пресою і мріяв про те, щоб виступити на її сторінках. Його перша стаття появилася в 1924 році, а друга — в 1927-му. Обидві статті були поміщені на сторінках пластового журналу „Молоде Життя". У 1928 році вийшла в світ його стаття „З дослідів над творчістю Осипа Маковея" на сторінках престижного журналу „Літературно-науковий вістник". А з 1930 року для Є.-Ю. Пеленського, тоді уже маґістра філології Львівського університету, відкрилися сторінки української періодики — щоденника „Діло" та дводенника „Новий Час". Протягом 1932 і 1933 років Є.-Ю. Пеленський нічого не друкував у загальній пресі, крім великої статті про Богдана Лепкого, що появилася у 1932 році на сторінках журналу „Українська Школа". З того ж 1932 року він почав працювати редактором літературно-мистецького місячника молодих письменників-націоналістів „Дажбог". На сторінках цього журналу з'являються його схема нової періодизації української літератури, літературний портрет Євгена Маланюка та дослідницька стаття „Шевченко і Вовчок". У 1935 році він захищає докторат з української літератури й слов'янської філології у Львівському університеті. З того часу він з головою поринає в дослідницько-бібліографічну роботу. У 1937 році видає місячник бібліології та бібліофільства „Українська книга". Ця праця принесла йому не тільки потрібний досвід, але й склала великий авторитет у друкарсько-видавничій галузі. Редакторська і видавнича діяльність д-ра Пеленського тривала повних 30 років. Загалом, це були роки ініціятиви, плянування та великих зусиль ученого, який поруч своєї видатної ролі в українському літературознавстві та книгознавстві, зокрема у бібліології й бібліографії, проявив подиву гідну енерґію та організаційний хист в інших ділянках української культури, в тому числі й на відтинку рідної преси та журналістики.

Ярослав Падох, що є, мабуть, найкращим знавцем життя і діяльности Пеленського, у статті „Є.-Ю. Пеленський — науковець, журналіст, видавець, пластовий діяч" кидає світло на цю незвичайну й всесторонню людину, яка так завзято трудилася все своє життя, що нині „нелегко визначити, яка з ділянок культурної і наукової діяльности переважала". Здається, що найцінніші праці залишив Є.-Ю. Пеленський таки у галузі бібліографії. Він любив книжку й ставився до неї з особливою увагою, яка межувала майже з набожністю і з часом стала для нього культом. Таким чином, він присвятив українській книзі розмірно найбільше уваги й праці, провів над нею найбільше дослідів і створив тут найбільше творів тривалого значення. Тому надовго збереже свою актуальність і його піонерська „Бібліографія української бібліографії" (Львів, 1934).

Разом з любов'ю до книжки, продовжує Я. Падох, зростало і його замилування до друкарства та до друкованого слова зокрема. Це в свою чергу привело Є.-Ю. Пеленського у світ журналістики. Мені знов таки здається, що цей преважливий процес пройшов дещо інакше. Є.-Ю. Пеленський увійшов у світ журналістики порівняно в молодому віці. І цей вимріяний світ так його захопив, що він повірив у силу слова, що привело його до культу слова, вірніше до культу друкованого слова. А це в свою чергу зродило в ньому віру в універсальне значення книжки. Справді цікаве дискусійне питання, над яким варто призадуматися.

Багато уваги присвятив Я. Падох Є.-Ю. Пеленському в ролі ідейного пластуна. Активну участь в українському „Пласті" він брав уже з молодих літ і пластовим ідеалам залишився вірний протягом всього свого життя. Він плянував поширити „Пласт" на селі. Цій справі вчений присвятив окрему розвідку „Селопласт" (замітки для дискусії), що появилася в журналі „Молоде Життя" (1925).

(Закінчення буде)

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Віктор Козлов

Концерти І. Соневицького

Музика Ігоря Соневицького все частіше звучить в останні роки в Україні. В його авторських концертах, фестивалях Львівської Спілки Композиторів, починаючи від кінця 80-их років, звучали твори різних жанрів, переважно призначені для співу. Спочатку відбулося знайомство з циклом „Зів'яле листя" на слова І. Франка для баритону в супроводі фортепіяна (1989), згодом львів'яни почули „Літургію" для мішаного хору без супроводу (фестиваль „Музика українського зарубіжжя", 1991). У сольоспівах композитор продемонстрував зразки високої філософської лірики. В них глибина змісту розкривається через співвідношення природної рецитації соліста з музикою фортепіянового супроводу, сповненої складних засобів музичної виразности. У „Літургії" відчувається глибока обізнаність автора з традиціями української духовної музики, вміння поєднувати простоту і щирість виразу із довершеністю композиції, філіґранною майстерністю голосоведення. Власне ці дві грані його таланту — глибока змістовність, щира задушевність і простота звучання знаходять безпосередній відгук у слухачів.

Музика Ігоря Соневицького — це високе мистецтво, звернене до людей. Постать мистця, його стиль стають зрозумілими при ознайомленні з його життєвим шляхом, звичним для багатьох діячів культури в українській діяспорі. Випускник Першої гімназії у Львові, він обрав професію музиканта. Після завершення навчання у Вищому Музичному Інституті ім. М. Лисенка, продовжує у 1944 році свою освіту у Відні, а згодом — у Мюнхені, вдосконалюючись як піяніст, дириґент, композитор та музикознавець. Від початку 50-их років стає активним громадським діячем і педагогом у Ню Йорку, організатором української музичної освіти та концертного життя у ЗСА. Тут, у Ню Йорку, від початку 50-их років він стає активним громадським діячем, організатором української музичної освіти та концертного життя за океаном. Згуртувавши всіх відомих українських музикантів, він продовжував педагогічні та мистецькі традиції, засновані в Галичині такими видатними музикантами, як С. Людкевич та В. Барвінський, що втілилися у традиціях Вищого Мизичного Інституту. Відтак, напередодні свого ювілею, композитор, який народився 2-го січня 1926 року у Гадинківцях біля Чорткова, став дієвим продовжувачем культурних традицій провідних музикантів Галичини, що дає плідні результати по нинішній день. Глибока обізнаність з досягненнями музичної культури Европи, що здобувалася композиторами старшого покоління — В. Барвінським, М. Колессою та іншими, в поєднанні з українськими національними традиціями стала визначальною для їх нащадків — мистців молодшої ґенерації. Саме такий напрямок творчости, такого роду спрямованість ми знаходимо у музиці Ігоря Соневицького.

В авторському концерті у грудні 1993 року можна було ознайомитися з різноманітністю пошуків мистця у жанрі сольоспіву. Тут були і духовні пісні, і декламовані вірші з музичним супроводом, і блискучі концертні арії, які показали глибоку обізнаність композитора з основними досягненнями в европейській вокальній музиці.

І ось нова зустріч з музикою Ігоря Соневицького, що по-новому допомагає розширити уявлення про його можливості. На концерті, що відбувся 1-го грудня минулого року у Львові, були представлені твори великих форм — одноактна опера „Зоря" та Концерт для фортепіяна з оркестрою.

В Концерті відразу захоплює слухача ідея змагання, яка втілюється за допомогою перегукування простого танцювального мотиву, який проходить в різних забарвленнях у партії соліста, та різних оркестрових голосів. Принципи побудови твору, інструментування коріняться в традиціях творчости Василя Барвінського. Він полягає в опорі на український пісенний фолкльор, чіткості будови, пропорційності її маштабів, ефективності партії соліста. У першій частині Концерту плідний результат дали поєднання варіяційного принципу розвитку зі закономірностями сонатної форми, яка є звичною для даного жанру. Варіянти одного наспіву в різних ракурсах звучання, зі зміною темпу і кольориту створюють безперервну і органічну послідовність у розвитку музики. У другій частині оживають образи весняної природи, які викликають асоціяції з наспівами стародавніх веснянок. Картина поступового пробудження природи створює образну асоціяцію розквіту душевних сил мистця і людини взагалі — у єднанні з життям рідного краю. Власне радісний вир танцювальних наспівів панує у заключній частині Концерту, в якій у найкращий спосіб реалізується ідея змагання соліста і оркестри. Дуже добре показав себе соліст Мирослав Драган (особливо в каденції), який зумів втілити кращі риси твору і взагалі музики І. Соневицького — поєднання грайливої віртуозности та наспівности основних мотивів.

В опері „Зоря" львівська публіка ознайомилася з новим для себе жанром — оперою-сатирою. Її перший варіянт написаний у першій половині 60-их років, остаточна редакція — у 1992 р. В цьому творі композитор висміює спосіб відносин у „потойбічній країні", де обмежені і брутальні Комісари наказують, як і які створювати пісні. Невелика і компактна опера має обрамлення — балетний Пролог та Епілог, в яких балетна пара у своєму танці втілюють заповітну мрію кожної людини — про свободу і особисте щастя. Схвильована і мрійлива музика балетних сцен протиставлена атмосфері брутальности в основних сценах опери. Короткі репліки Комісара подібні до лайки відтворюють „керівне" ставлення до „самодіяльности" та ініціятиви „народних мас". Безіменні солісти, що зображують різних представників народу, його мистців, намагаються створити за наказом свою пісню про Зорю. Пісні виходять досить різноманітні. Солістка з тембром меццо-сопрано пропонує мелодії, близькі до українських народних пісень (її ролю непогано співає артистка Наталія Хомишин, відповідно вбрана у народний костюм). Кольоратурне сопрано (Олена Фенюк) співає віртуозний вальс у стилі бравурних пісень І. Дунаєвського. Інші варіянти пісні про Зорю, що співають тенор, а згодом баритон, теж відповідають тим обмеженням, які насаджувалися совєтським керівництвом у мистецтві — простоти синтакси, супроводу, стереотипністю зворотів мелодії. Але прояви ліризму, що пробиваються в них, теж засуджуються Комісаром. Всі підлеглі Комісара не виправдали його надій — і це не дивно: ідивідуальність в тоталітарному суспільстві не могла знайти належного визнання. Пісня, затверджена Вождем, стає чудовим втіленням ідеї опери: трафаретність її музичної мови не викликає ні в кого сумніву, як і відсутність художньої самобутности. Так, за допомогою іронії автор формує у

(Закінчення на стор. 3)

В Чикаго відбувся розваговий вечір „Сміх — не гріх"

Незважаючи на застереження, незважаючи на неоднозгідність думок, незважаючи на різні неполадки, що турбують нашу патріотичну громаду, коли слідкує за подіями в українській державі, то проте члени Т-ва Рух — Допомога Незалежній Україні в Чикаго далі з ентузіязмом стараються здобувати фонди, щоб мати змогу дати матеріяльну поміч для корисної діяльности демократичних сил в Україні.

Останньою імпрезою на вищезгадану ціль був розваговий вечір під гаслом „Сміх не гріх", який відбувся в суботу, 30-го грудня 1995 року, в авдиторії собору свв. Володимира і Ольги. В програмі вечора був виступ Нілі й д-ра Євгена Стецьківих, гостей з Фльориди, які зуміли всеціло полонити присутніх неперевершеним гумором Павла Глазового, як теж скечами й діялогами власного укладу.

Якже дійшло до тієї зустрічі чикаґської громади? Кільканадцять місяців тому голова товариства д-р Богдан Ткачук подав ініціятиву переведення великої льотерії мистецьких картин та інших нагород, прибуток з якої збільшив би касу товариства. Для тієї цілі вибрано окремий комітет, що його очолив інж. Зиновій Туркало, і почалося, в першу чергу, акція писання листів до наших відомих мистців з просьбою подарувати нам якийсь свій художній твір. Просьба була переконливо умотивована й у висліді відгукнулися такі наші малярі: Ярема Козак („Дерево" — акриліка), Богдан Божемський („Півонії" — темпера); Юрій Скорупський (три олії „Весна", „Зима", „Село"); Анатоль Коломиєць (дві картини „Грецький філософ" — олія і „Осінь" — акварeля); Яро Плав'юк („Фантазія" — олія) і Ярослав Вижницький („На Верховині" — олія). Еріка Комоні прислала свою слульптуру „Музиканти" (тереакотта), а Остап і Іванна Гарасовські подарували картину Анатоля Жежера „Весна" — олія. Крім вищеназваних мистецьких творів товариство отримало два безкоштовні квитки до Києва від „Авіялінії Україна" і полуденок на дві особи в готелі „Фор Сізонс".

На цьому місці Т-во Рух — складає найщирішу подяку всім мистцям, що так великодушно підтримали цей задум і уможливили переведення льотерії, яка у висліді принесла 5,000 дол прибутку. Ще раз щире спасибі!

Маючи готову листу виграшів, почалися висилки і продаж льотерійних квитків. Рівночасно рішено, щоб з нагоди розгравки влаштувати для громади якусь цікаву культурну імпрезу. І саме так дійшло до вечора „Сміх — не гріх".

Вечір був дуже успішний. Подружжя Стецьківих, — відомі громадські діячі й меценати. Ніля вірно служить Мельпомені, а д-р Євген, анастезіолог, став після переходу на емеритуру за його власним окресленням „сміхотерапевтом". Вони не жаліли труду, часу й матеріяльних витрат, щоб власними силами й талановитим артизмом оформити прекрасний розваговий вечір і знову забавити чикаґську публіку. Пишемо „знову" тому, що громада нашого міста вже в минулому вітала подружжя Стецьківих, коли вони, на запрошення Об'єднання Українських Жіночих Організацій Міста Чикаго й околиці, гостювали тут з програмою „І сяк і так", щоб тоді підтримати харитативну діяльність того товариства, за що належиться їм глибока вдячність.

На початку вечора інж. Святослав Личик, який на просьбу інж. З. Туркала допомагав організувати імпрезу, привітав присутніх гостей, пригадуючи всім історію створення Т-ва Рух в Чикаго. Було це в грудні 1989 року, коли товариство прийняло назву Сприяння Народному Рухові за Перебудову в Україні. Внаслідок історичних подій — проголошення суверенности України, згодом незалежности потім так дуже успішного референдуму і різних змін в побудові демократичного суспільства, як також діяльности Верховної Ради й Уряду України — товариство змодифікувало назву, але не змінило діяльности, яка вже понад шість років має в центрі своєї уваги підтримку різних позитивних державотворчих проявів, дій спрямованих на політичну, культурно-освітню та економічну й екологічну відбудову української держави. Інж. С. Личик короткими штрихами дав перекрій діяльности товариства, наголосивши працю голови д-ра Б. Ткачука, який його очолює від початку існування. На закінчення передав ведення мистецької програми Іванні Ґорчинській.

Привітавши присутніх, ведуча старалася впровадити гостей у передноворічний настрій, роздумуючи голосно над тим, як по різному люди сприймають невідоме майбутнє, яке чекає на кожного в надходячому році й попросила на сцену Нілю Стецьків. В супроводі мелодійно-тужливих тонів скрипки (грала Дарія Городиська), мистець слова, Ніля Стецьків попровадила публіку вулицями далеких, а таких дорогих серцю міст України, кудою ходила колись наша молодість, де серце наше шукало радости й любови. Слово, гармонійно пов'язане з музикою, дало прекрасний ефект, за що зворушені гості нагородили мистців щирими оплесками.

До основної теми вечора перейдено після смачної вечері, що її приготовив ресторан „Старий Львів" і його власниця Ірена Накочна — львів'янка. Гостей обслуговували молоді студенти, яким організатори дуже сердечно дякують!

Ведуча, заки попросила мистців до виступу, згадала про чародійну силу усмішки, схарактеризувала різні роди гумору (жарти, сатиру, іронію, сарказм тощо), запевняючи гостей, що артисти, виконавці програми, впровадять всіх у радісний, безжурний, передноворічний настрій, щоб усім уприємнити останні години 1995 року. В ім'я правди, треба підкреслити, що подружжя Стецьківих треба подивляти, бо їхній жест — жертва труду, часу й матеріяльних витрат в користь діяльности Т-ва Рух, справді гідні найглибшої вдячности й щирої подяки.

Гуморески Глазового наші артисти знають напам'ять і через те був близький контакт між виконавцями і слухачами, які нагороджували їх спонтанними оплесками й каскадами сміху.

„Інтерв'ю з деб'ютанткою" було такою знаменитою, а при тому легкою й доброзичливою сатирою (власного укладу Стецьківих), яка віддзеркалювала думки сьогоднішньої молоді по відношенні до старшого покоління, його поглядів і діяльности, до їхнього розуміння вартостей і прикмет патріота-громадянина, наставлення до обов'язків супроти незалежної України — батьківщини предків тощо. Варто б це видати окремою авдіокасетою. Ніля, як дебютантка, відповідно одягнена й схарактеризована, дійсно дуже професійно вив'язалася зі своєї ролі.

Після тієї кінцевої точки, інж. С. Личик і д-р Віктор Личик, від імені організаторів вечора „Сміх не гріх", дякували Нілі й д-рові Євгенові Стецьківим та Дарії Городиській за їхній виступ, вручаючи їм китиці квітів.

Накінець приступлено до розграшу льотерійних нагород, яку дуже вдало перевів Олег Березюк і яка, принесла радість щасливцям і „розчарування" іншим. Олегові „асистувала" Марійка Климчак, працівник „Авіялінії Україна".

До реклями цього розвагового вечора причинився маестро Анатоль Коломиєць, виготовляючи мистецькі афіші, які своєю композицією і оформленням звертали увагу прохожих і заохочували до участи.

Вечір був справді дуже вдалий, оригінальний і цікавий, тому всім, хто причинився до його успіху — щире українське спасибі!

Н. Н.

„Людина..."

(Закінчення зі стор. 1)

стосується „нової" еміґрації і Америки. Може видам книжку „Діяспорний гумор". А перебуваючи тепер у Пармі, я видав книжечкою пародії на коломийських поетів. Пляную також збірку „сороміцьких" коломийок, яких маю зібраних понад 100. Думаю також про написання енциклопедії українського гумору.

— Як це так, що маєте тут зі собою такий широкий матеріял?

— Мусите знати, що я вожу зі собою ввесь свій архів, все добро, бо боявся залишити. Лише у своєму селі я зібрав понад 700 пісень і 3,000 коломийок, а ще маю різних коломийок і героїчних пісень також рахуючи у сотні.

— Чи ви використовуєте їх у своїх концертах?

— Дещо так, але завжди треба давати також щось актуального, щоб люди розуміли і сміялися. Біда лише в тому, що тут люди самі накладають на творчість цензуру, а у нас колись була справжня. Бачите тут люди скоро беруть собі до серця, що пишу чи говорю, а я думаю, що гумор треба сприймати, як гумор, а не як наукову працю, чи поважний висновок і ніяк не можна ображатися. Ось, бачите, найкращим прикладом для мене залишиться завжди моя хата, де все панував гумор. Бо ми знали, що людина без почуття гумору — пропаде.

— Отже тепер ви покажете свій гумор на американській сцені для української публіки?

— Так, ми подружилися так сказати б „концертово" із Остапом Стахівим і після успішного спільного концерту в Дітройті тепер плянуємо 10-го лютого дати концерт у Вашінґтоні о год. 7-ій вечора, відтак 11-го в Честері, 17-го у Філядельфії, 18-го в Ню Йорку, а 24-го в Гартфорді. А далі у наших роз'їздових плянах Фльорида десь на початку березня. Можливе, що поїдемо ще в інші сторони, але це все тільки пляни.

Готується видання музичної спадщини композитора А. Веделя

Одним із найвидатніших представників української музичної культури XVIII ст. був комопозитор Артем Ведель — (Ведельський), (1767 - 1808). Його незрівнянний талант в жанрі хорового духовного концерту, на жаль, ще й досьогодні не зайняв належного місця у скарбниці української духовости, а знаємо, що творчість композитора була тісно пов'язана з Україною, її культурним життям, традиціями і настроями.

Артем Ведель належав до „великої трійки" композиторів враз із Максимом Березовським (1745-1777) і Дмитром Бортнянським (1751-1825). Поява цих трьох велетнів духовної хорової музики у другій половині XVIII ст. не була припадковою — музична культура в Україні в той час стояла дуже високо й промінювала навіть на сусідні народи. Нещастям тільки було те, що змінялись політичні обставини, на жаль, в некористь України. Скасування Гетьманщини (1764) і зруйнування Запорізької Січі (1775), втрата вольностей і повне закріпачення не дозволяли нашим музичним ґеніям працювати серед своїх і на користь свого народу. Інтриґи московського самодержав'я вкоротили життя композиторові Максимові Березовському, ім'я якого поруч із Моцартовим як найкращих випускників академічного року в Болонській Академії (Італія) було викарбуване на мармуровій таблиці. Повернувшись в Україну академіком, мріяв відкрити вищу музичну школу. Через інтриґи і перешкоди зі сторони уряду Потьомкіна, він покінчив життя самогубством у далекому Петербурзі на 32-му році життя. Творчість Дмитра Бортнянського процвіла, але її всеціло включено у здобутки великоруської музичної культури. Артем Ведель — єдиний із них жив, працював і творив в Україні, серед своїх людей. Незавидною була і його доля. За протести з приводу насильств в Україні його арештовано і за різними сфальсифікованими звинуваченнями засуджено на повну ізоляцію у т. зв. „Смірітельном Домі" (типу недавніх психушок) із гострою забороною писати. В опущенні і поневір'ї закінчив передвчасно повне розквіту життя. Поховано його у Києві на Щекавицькому кладовищі із гострою забороною промов з наказу влади. По літах і слід загинув за могилою композитора.

В неволі опинилась і вся музична спадщина Артема Веделя, яку окупант тримав під замком по наші часи. Тільки частина творів композитора співалась в Україні потайки, із партитурних відписів, що переписувались з рук до рук. Щойно на початку XX ст. (1901-1911) почали видавати твори А. Веделя у Петербурзі за редакціями, що режимно пристосовувалися служінню великоруської музики і культури. Дещо видав і Київ за редакцією Василя Петрушевського, але і це — під оком цензури. Росія старалася без найменших вагань затирати всі джерела про життя і творчість Артема Веделя. Для прикладу, — у синодальних виданнях Петербурґа, у „Церковно-Півческих Сборниках", том II — стор. 511, над „Многая літа" подано: „автор невідомий". У такому ж томі, що знаходиться в Осереду Культури й Освіти у Вінніпеґу, Канада, Олександер Кошиць дописав: „музика Веделя", підкреслюючи двічі свою заввагу.

А. Ведель залишив приблизно 20 чотирьохголосних духовних концертів „а капелля" для мішаного хору, 2 двохорні концерти, Літургію, Всенощну із 39-ма окремими частинами і низку окремих Богослужебних співів. Яку частину втрачено протягом двох століть, невідомо.

Музична творчість Артема Веделя за характером — суто релігійна, оперта на текстах Богослужб, а в духовних концертах — на текстах Біблії і Псалтиря, з якими композитор на мить не розлучався. В парі із релігійною молитовністю композитор дав вираз і національним почуванням, як от у віднайденому духовному концерті „Андрей Первозванний на київських горах", підкреслюючи славне минуле і самобутність українського народу. У глибокому ліризмі віддзеркалена і трагічна доля України після втрати волі. Неодноразово вживав композитор відповідного тексту для емоційного виклику гніву і бунту, направлених на „врага—врагів", скарг на „законопреступників" за заподіяні кривди українському народові. Тому Росія вирішила знищити Артема Веделя, зваживши, що патріотизм композитора і його творчість могли б сприяти визвольним рухам в Україні.

Артем Ведель був скрипалем і співаком-солістом (тенор). Відомий із своїх виступів в Україні, Галичині й Росії. Нерідко сам виконував сольові партії тенора у своїх духовних концертах.

Музична мова творів Артема Веделя органічно пов'язана з народною пісенністю, думами. Перевагу в них надає композитор мелодії, яка домінує над гармонією. Спорідненість композиторського таланту із народною пісенністю зробила Артема Веделя популярним серед українського народу. Його твори співались залюбки, вони і впливали на формування музичної культури пізніших композиторів і виконавців до часів Миколи Лисенка з його школою.

Брак рідних і авторитетних видань музичної спадщини Артема Веделя відчувався завжди в Україні і поза нею. Постійні розшуки за партитурами давали слабі результати, а то й плутанину в авторствах, що і спричинювало заповнювання репертуару наших хорів чужими авторами. Про життя і творчість композитора скупі відоості подали Петро Турчанінов і Віктор Аскоченський. Найбільш джерельною монографією є праця музиколога і композитора д-ра Ігоря Соневицького в ЗСА п. н. „Артем Ведель і його музична спадщина" (177 стор.).

Представники вокального мистецтва, хорові об'єднання в Україні і діяспорі нетерпляче чекають на появу першого авторитетного видання творів А. Веделя. На жаль, сучасні обставини в Україні, правдоподібно, не дозволяють вчасно перевести в діло такий важливий проєкт. Економічні недоліки стають причиною відкладань вагомих проєктів на пізніше, справи культури ставляться на другорядне місце. „Ніколи над культурою нашого народу не нависала така смертельна загроза, як сьогодні..." (З виступу Івана Драча на Конґресі Української Інтеліґенції, 2.II.1995 року в Києві). В репертуарах наших репрезентативних хорів домінують твори чужих авторів. Особливо відчувається недостача друкованих партитур духовних концертів наших композиторів, і цьому не приділяється належної уваги. Зволікати не можемо, — пора вже дати в руки нашим хорам і шедеври української клясичної музики, щоб доказати світові, що поруч тужливої народної пісні і високомистецького танцю є і були в нас інші жанри музичної культури, які не тільки нічим не уступають музичним культурам інших народів, але й заслуговують на окрему увагу.

Повернення справжньої музики Артема Веделя після двох століть мовчанки є свого роду історичною відповідальністю. Можемо, отже, радіти, що справою повного видання його музичної спадщини зайнявся відомий в Україні і діяспорі діяч українського хорового мистецтва, Володимир Колесник, довголітній дириґент Театру Опери і Балету ім. Тараса Шевченка в Києві, дириґент оперних хорів і керівник запису 35-ти концертів Дмитра Бортнянського, дириґент Капелі Бандуристів ЗСА, незаступимий авторитет у вишколі молодшої ґенерації дириґентів. За його ініціятивою розпочато працю над рукописами в Національній Бібліотеці Академії Наук України в Києві, перекладено партитури згідно з модерними ключами, опрацьовано тексти в перекладах на живу українську мову, додано підтексти транслітерації латинською абеткою. Враз із композитором Зиновієм Лавришином виконується набір партитур на комп'ютері в Торонто. Там і закінчуються праці над мистецьким оформленням. Спляноване формат — 23x30 см (9x12 ін.) із хребтом на коротшому вимірі 23 см (9 ін.), згідно із стилем писання партитур того часу.

Віримо, що українські Церкви з їхнім Духовенством, професійні музики, музичні школи, вчителі, дириґенти та співаки церковних, академічних і аматорських хорів, бібліотеки при товариствах, інституції і підприємства та весь український загал підуть назустріч цьому проєктові і своїми щедрими пожертвами допоможуть у здійсненні цього історичного значення задуму. Цим і віддамо шану геніяльному композиторові Артемові Веделеві, 190-ту річницю смерти якого внедовзі відзначатимемо.

Українське Музичне Товариство Альберти (УМТА) в Едмонтоні, Канада, засноване в 1972 році, погодилося зайнятися справою адміністрації, фінансування, друку і розпродажі видання. Головою УМТА є дириґент Ірина Шмігельська, головою Проєктового комітету видання — дириґент хору „Дніпро" Марія Дитиняк.

Пожертви будуть опубліковані, як слідує: до 1,000 дол. — жертводавці; від 1,000 дол. до 5,000 дол. — захисники; більше 5,000 дол. — добродії. Посвідки до приходового податку будуть вислані тим, хто пожертвував 20 дол. та більше. Чеки просимо виставляти на: Ukrainian Music Society of Alberta і пересилати їх на адресу:M. Dytyniak — Chairpeson, Vedel' Project Committee, 11728 -97th St., Edmonton, AB, Canada T5G 1Y2.

Якщо у Вас є питання відносно проєкту, або про товариство, просимо звертатися до Ірини Шмігельської, голови УМТА (403) 457-5136, або Марії Дитиняк — голови Проєктового комітету (403) 474-9774.

Щиро дякуємо заздалегідь за вашу підтримку цього важливого музичного проєкту.

Українське Музичне Товариство Альберти

Концерти...

(Закінчення зі стор. 2)

слухачів висновок: творчість, скерована „згори", не має перспектив на майбутнє.

Мистецтво Ігоря Соневицького, звернене своїм високим гуманним патосом, стверджує високі етичні ідеали. Цікаво, що йому вдалося створити цікаві і оригінальні композиції саме в тих жанрах, які не могли отримати права на існування в совєтській Україні. Саме його „Літургія" і опера-сатира „Зоря", створені в далекій Америці, чудово заповнюють відповідні прогалини в українській культурі і можуть стати взірцем для наступних поколінь — взірцем поєднання національних традицій із загальними тенденціями світової культури.

Помер св. п. І. Блиха

Св. п. І. Блиха

6-го січня 1996 року невблаганна смерть вирвала з наших рядів зразкового мужа та відданого і обо'язкового члена різних організацій, члена нашої громади.

Відійшов від нас на поклик Всевишнього у Божу вічність провідний член багатьох громадських місцевих та крайових організацій, який до останніх хвилин свого життя працював для добра України, а зокрема найдальше на захід висуненої її землі — Лемківщини.

І. Блиха народився 20-го квітня 1918 року в селі Яселко, Сяніцького повіту. Свої молоді літа прожив в часах, коли творилася Карпатська Україна, а з нею і організувались Карпатські Січовики. Ті події мали великий вплив на молодого юнака, який в тридцятих роках став членом ОУН. З приходом війни, 14-го березня 1940 року Івана забрали на примусові роботи до Німеччини. Опинився на фармі в Іпгофен в Баварії. З часом щораз більше українців приїздило на роботи до Німеччини. Повороту додому, до рідних, вже не було. Виходці з рідних земель почали організуватися, творили аматорські гуртки, влаштовувано національні свята. Іван активно включився до цієї культ-освітньої праці. Налегким було його життя в таборах ді-пі, в яких опинився після закінчення Другої світової війни. По трьох роках чекання осінню 1948 року Іван виїхав до Америки. 20-го листопада 1948 року приїхав до Ню Йорку, а відтак до Пассейку. Там він зразу включився в громдське життя: став членом парафіяльного хору при церкві св. Миколая, а відтак членом Українського Народного Союзу, де став організувати членів, які в той час масово приїздили з таборів ді-пі. Був членом Товариського Клюбу ім. Тараса Шевченка в Пассейку, членом 58-го Відділу „Провидіння", належав до Лицарів Колюмба ч. 262 і 240 (де отримав 3-ій і 4-ий ступні), був членом ОДВУ, Української Централі, „Самопомочі", а передусім членом Організації Оборони Лемківщини, Фундації Дослідження Лемківщини, Світової Федерації Лемків, довголітнім секретарем 42-го Відділу УНС.

До кінця свого туземного життя цікавився та працював для кращого завтра України. Він радів та був щасливий, що дочекався дня, коли Україна стала вільною, незалежною державою. Рівночасно болів, що його рідна земля, село, де він народився, де виростав та вироблялася його національна свідомість, його село, його дім — змазані з лиця землі. „Про цей злочин, про цей ґеноцид, якого в сорокових роках доконали поляки на нашій землі, ми не можемо ніколи забути"! Так нам завжди пригадував покійний Іван. Його родина — старший брат і сестра були насильно вигнані з рідного села у совєтську Україну, які по довгих стражданнях поселились в селі Ралівка, біля Самбора. Іван був щасливий, коли після довгих літ розлуки, відвідав родину в Ралівці.

Св. п. І. Блиха відійшов від нас. Він залишив у смутку дружину Стеллі, брата і племінників в Україні та залишив свою прибрану велику родину: уродженців та виходців з його улюбленої Лемківщини, для якої жив і працював ціле своє життя.

Похоронні відправи відбулися в п'ятницю, 19-го січня, в похоронному заведенні Мароко, де від 3-го Відділу Організації Оборони Лемківщини та 42-го Відділу УНС в Пассейку прощав покійного Василь Гарчай. Відтак в суботу, 20-го січня, після Богослуження в церкві св. Миколая, тлінні останки св. п. І. Блихи спочили на цвинтарі св. Михаїла в Садл Брук, Н. Дж.

М. Дупляк

У Вунсакеті порадували дітей

10-го грудня 1995 року в залі парафії св. Михаїла української католицької церкви у Вунсакеті, Р. Ай., св. Миколай відвідав дітей.

Джанет Бардел, представниця 241-го Відділу УН-Союзу приготовила перекуску для дітей і їх батьків. Отець парох З. Бжезіцкі привітав присутніх на гарно прибраній сцені з освіченими ялинками і різдвяними вінками. Прийшов св. Миколай, одягнений у традиційний стрій східнього владики з митрою і жезлом, і привітав дітей. Йому асистували два ангелики — Ліза Маґнер і Гетер Николишин, і Тара Ткач заспівав „Бог Предвічний", а Іван Ткач, його батько, грав коляди на піяно. Всі спільно заспівали коляду і діти дістали подарунки.

При кінці, як несподіванка для дітей, з'явився „Юкі паяц" у особі Волтера Камініцького і роздавав дітям бальончики у формі звіряток. Він також признався, що 75 років тому він виступав на тій самій сцені малим хлопчиком.

Джанет Бардел

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ підрахунками Асоціяції індустріяльних цінних паперів, американські вкладники у третьому кварталі 1995 року закупили закордонних акцій на суму 21.6 блн. дол. Це перевищило суму 20.9 блн. дол., яку зареєстровано у четвертому кварталі 1993 року.

ДО ВСІХ ЧЛЕНІВ УНСоюзу

Пригадуємо, що вкладки за забезпеченеві грамоти є платні на 1-ий день місяця, а не при кінці.

Просимо своєю точною вплатою допомогти секретареві вашого Відділу на час розчислитися за збірку вкладок до Головної Канцелярії.

Головна Канцелярія УНСоюзу

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION WINDSOR AND ESSEX COUNTY

ANNUAL MEETING of BRANCH 341
to be held at 2001 Spring Garden Rd., Windsor, Ontario
on
WEDNESDAY, FEBRUARY 28, 1996
at 7 P.M.

Meeting Agenda

1. Call to Order/Minute of Silence for deceased Branch members
2. Election of Annual Meeting Chairperson and Secretary
3. Reading of the Minutes of the Annual Meeting, 1995
4. Executive Committee Reports
   - Branch President
   - Branch Vice-President
   - Branch Secretary/Treasurer
5. Report or the Auditing Committee
6. Motion of Absolution
7. Election of Officers — Branch President
   — Branch Vice-President
8. Acceptance Speech of the newly elected President
9. Other Business — Annual Branch membership due increase
10. Adjournment

For further information, please contact the Branch Secretary,
Mrs. A. Petryshyn at 948-1127

М. М. Головащенко — музикознавець, письменник, громадський діяч

З Михайлом Головащенком я познайомився у вересні 1990 року під час мого виступу у концертовій залі Жовтневого палацу у Києві. Як гість-артист і ведучий програми я виступав з „Візантійським хором" під керівництвом д-ра Мирослава Антоновича і Квітки Кондрацької. Ця подія притягнула визначних українських діячів культури, між якими св. п. Олесь Гончар, який пізніше написав свій знаменний відгук про наш виступ у „Літературній Україні" під заголовком „Зустріч із цивілізованими людьми". Між присутніми були: маестро Іван Гамкало — диригент Української Національної Опери у Києві, маестро Богдан Антків — диригент хорової капелі ім. Ревуцького та хору „Боян", Володимир Рунчак — композитор, брати Киринитченки, Михайло Головащенко та інші.

М. Головащенко записував наш концерт та робив інтерв'ю і, як вислід цього, дві великі програми були передані по радіо. М. Головащенко зробив на мене приємне враження, як культурний діяч, музикознавець та український патріот. Усі пізніші наші зустрічі потвердили ці мої перші спостереження. М. Головащенко надзвичайно працьовитий і послідовний. Майже 40 років очолює музичний відділ тижневика „Культура і Життя". Він автор численних статтей на культурні теми, а спеціяльно музичні. Автор незлічимих радіопрограм на музичні теми „Золоті голоси України" які мали і мають велике виховне та інфомаційне значення в Україні. Часто засідає у різних панелях, жюрі хорових та інструментальних конкурсів. Але головною темою, чи навіть ціллю його життя було повернути Україні духовні скарби забутих або свідомо замовчуваних великих співаків, диригентів, музик, яких мистецькі успіхи становлять для України визнання і славу. Тому він збирає, розшукує, досліджує матеріяли про тих співаків і музик, які своїми талантами підносили співацький геній українського народу у світовій вокальній палітрі.

М. Головащенко народився 1923 року у селі Кримки на Харківщині. Перейшов голодомор, а відтак роки війни в діючій армії, по закінченню війни вступив до Станіславського (тепер Івано-Франківського) музичного училища на факультет сольового співу і диригентури, який закінчив у 1951 році. У цьому ж році вступив до Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка, на факультет журналістики. По закінченню, як уже було сказано, концентрує всю свою енергію на збиранні матеріялів про співаків, музик тощо. У висліді довгої і систематичної праці виходять його книжки: „Олександр Мишуга" („Музична Україна"), 780 сторінок і 54 фотографій прикрашують цю монументальну працю про українського співака, видану у 1971 році. Далі йдуть два томи „Соломія Крушельницька" („Музична Україна"), 1978 і 1979 роки.

В 1982 році у видавництві „Музична Україна" появилася праця М. Головащенка про славного українського співака-баса: „Михайло Роменський", 206 сторінок і 28 фотографій. 1995 року у видавництві „Рада" в Києві вийшла праця М. Головащенка про славного українського тенора Модеста Менцинського: 460 сторінок та 45 фотографій. Усі вищезгадані праці мають широку наукову базу. Біографічні дані, коментарі, списки головних ролей, грамофонні записи, примітки, іменні покажчики тощо.

Олександер Мишуга, Соломія Крушельницька та Модест Менцинський — це трійця великих галицьких співаків світової слави. Як відомо, Олександер Мишуга, на жаль, не залишив нам опису своєї вокальної школи, але у Києві жив його учень, відомий драматичний тенор Михайло Микиша, від якого М. Головащенко зумів зробити літературний запис (виклад) книжки-пірдучника для студентів вокалістів під назвою „Михайло Микиша. Практичні основи вокального мистецтва". Ця праця появилася у видавництві „Музична Україна" у 1971 році, ставши популярною, була перевидана у 1985 році.

У 1978 році київське видавництво „Реклама" видало ілюстрований буклет „Державний заслужений народний хор ім. Г. Верьовки", українською, чеською і словацькою мовами. Завдяки працьовитості М. Головащенка появилися перевидання, до яких він написав передмови, а саме: до книги Павла Маценка „Нариси до історії української церковної музики", 1994 рік, Олександра Кошиця „Про українську пісню й музику" 1993 рік, відомого бандуриста Василя Ємця „Кобза і кобзарі", 1993 рік, Альфреда Єнсена „Мазепа", 1992 рік, о. І. Нагаєвського „Історія української держави XX ст.", 1993 рік. Згадана праця була вперше видана Українським католицьким університетом в Римі в 1989 році, Олександра Кошиця „Спогади", 1995 рік.

Тепер М. Головащенко працює над перевиданням споминів О. Кошиця „З піснею через світ", і водночас над двотомовою працею про О. Кошиця. Це буде, правдоподібно, найбільш усучаснений науковий документ про життя і діяльність цього визначного українського диригента і композитора.

Треба щиро подякувати подвижницькій праці М. Головащенка, бо можна собі уявити, з якими труднощами треба було йому боротися у 70-их і 80-их роках, щоб ці твори побачили світ. Політика Москви була і є незмінною — втримати українську культуру на провінційному рівні. Тому праці М. Головащенка дуже важливі з точки зору збагачення української культури, яка, у свою чергу, збагачує всесвітню культуру.

Після довгого промовчування заслуг М. Головащенка уряд незалежної України у липні 1994 року присвоїв йому звання „Заслужений Діяч Мистецтв України".

Радіючи з успіхів цього невтомного діяча, бажаємо йому кріпкого здоров'я та багато творчих літ праці — йому і його дружині, яка є надійною опорою у його житті і творчості. Працюйте далі на благо української культури і українського народу. Щасти Боже!

Володимир Луців

Подяка з села Дорогів

Слава Ісусу Христу!

Вірні парохіяни церкви св. Івана Богослова села Дорогів Галицького деканату щиро вдячні вам, дорогі жертводавці за вашу пожертву 1,670 дол. на будови нового храму.

В цей важкий для нас час економічної кризи ваша пожертва має велику цінність у справі побудови нового храму, а разом і спасінню тих людських душ, які знівечені атеїстичною ідеологією.

Заносимо свої молитви до Всевишнього Бога, щоб нагородив вас та примножив ваші добра за виявлену жертвенність; і повік, поки стоятиме той храм, на кожній Святій Літургії згадуватимуться жертводавці та благодійники і линатиме тиха молитва до Господа Бога за ваше добро.

З любов'ю в Ісусі Христі.

О. Володимир Чорній,
парох села Дорогів

MYRON B. KUROPAS:

THE UKRAINIAN AMERICANS: ROOTS AND ASPIRATIONS 1884-1954

University of Toronto Press, Toronto, Buffalo, London, 1991, printed in Canada, pp. 534. Price $50.00

As Orest Subtelny writes in Forewood, "since the appearance of Julian Bachynsky's 'Ukrainska Imigratsiia v Ziednanykh Derzhavakh Ameryky' in 1914 no major history of the Ukrainian Americans has appeared." And now not only scholars want to know more about "Ukrainian — American experience", but also descendants of the immigrants want do know about their parents and grandparents, Ukrainians in the county back home want to know more about Ukrainian Diaspora, so maligned by Soviet propagandists, also. ..."And for Americans, who might soon have to deal with an important, sovereign Ukrainian state, the past and present aspirations of Ukrainian Americans may increase in relevance".